

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 47/15

Λουξεμβούργο, 30 Απριλίου 2015

Απόφαση στην υπόθεση C-80/14
Union of Shop, Distributive and Allied Workers (USDAW) & B. Wilson κατά
WW Realisation 1 Ltd (υπό εκκαθάριση), Ethel Austin Ltd, & Secretary of
State for Business, Innovation and Skills

Το Δικαστήριο αποσαφηνίζει τον όρο «επιχείρηση» όσον αφορά τις συλλογικές απολύσεις

Όταν ένας επιχειρηματικός φορέας περιλαμβάνει περισσότερες της μιας μονάδες, ο όρος «επιχείρηση» της σχετικής με τις συλλογικές απολύσεις οδηγίας σημαίνει τη μονάδα στην οποία έχουν τοποθετηθεί για την άσκηση των καθηκόντων τους οι εργαζόμενοι που θίγονται από τις απολύσεις

Οδηγία της Ένωσης ¹ ορίζει τα σχετικά με τις υποχρεώσεις ενημερώσεως και διαβουλεύσεως σε περίπτωση ομαδικών απολύσεων. Όταν ένας εργοδότης σκοπεύει να προβεί σε τέτοιες απολύσεις, οφείλει, μεταξύ άλλων, να προβεί εγκαίρως σε διαβουλεύσεις με τους εκπροσώπους των εργαζομένων προς επίτευξη συμφωνίας. Ως «συλλογικές» απολύσεις νοούνται, μεταξύ άλλων, οι απολύσεις που πραγματοποιεί ο εργοδότης για έναν ή περισσότερους λόγους μη σχετιζόμενους με το πρόσωπο των εργαζομένων, εφ' όσον ο αριθμός των απολύσεων ανέρχεται για διάστημα 90 ημερών, τουλάχιστον σε 20, ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνήθως απασχολουμένων στις οικείες επιχειρήσεις.

Οι εταιρίες Woolworths και Ethel Austin δραστηριοποιούνται στον κλάδο της λιανικής σε εθνικό επίπεδο, μέσω αλυσίδων καταστημάτων υπό την εμπορική επωνυμία «Woolworths» και «Ethel Austin» αντίστοιχα. Οι εν λόγω εταιρίες κατέστησαν αφερέγγυες και κήρυξαν πτώχευση, με συνέπεια την απώλεια χιλιάδων θέσεων εργαζομένων στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Μια από τις απολυθείσες εργαζόμενες, η B. Wilson, καθώς και η USDAW, συνδικαλιστική οργάνωση με περισσότερα από 430 000 μέλη στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενήγαγαν τις δύο αυτές εταιρίες, ζητώντας από τους εργοδότες την καταβολή στους εργαζομένους αποζημιώσεως στο πλαίσιο μέτρων προστασίας, λόγω μη τηρήσεως της προβλεπόμενης από τη βρετανική νομοθεσία διαδικασίας διαβουλεύσεως πριν τη διενέργεια απολύσεων.

Με απόφαση πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, επιδικάστηκε η προαναφερθείσα αποζημίωση σε ορισμένους απολυθέντες εργαζομένους. Αντιθέτως, δεν επιδικάστηκε τέτοια αποζημίωση σε 4 500 πρώην εργαζομένους, με το σκεπτικό ότι εργάζονταν σε επιχειρήσεις (εγκαταστάσεις) με λιγότερους από 20 εργαζομένους και ότι κάθε επιχείρηση (εγκατάσταση) πρέπει να εξετάζεται μεμονωμένα, οπότε δεν υπήρξε υπέρβαση των ορίων που προβλέπονται για την κίνηση διαδικασίας διαβουλεύσεως.

Στο πλαίσιο της εκδικάσεως της υποθέσεως σε δεύτερο βαθμό, το Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (εφετείο Αγγλίας και Ουαλίας, πολιτικό τμήμα, Ηνωμένο Βασίλειο) ζητεί, μεταξύ άλλων, από το Δικαστήριο να διευκρινίσει εάν η φράση «τουλάχιστον σε 20» της οδηγίας αναφέρεται στον αριθμό των απολύσεων που έχουν αναγγελθεί στο σύνολο των εγκαταστάσεων του εργοδότη, στις οποίες έχουν αναγγελθεί απολύσεις εντός 90 ημερών ή μόνο στο αριθμό των απολύσεων που έχουν πραγματοποιηθεί σε κάθε μία από τις εγκαταστάσεις αυτές. Επιπλέον, το Court of Appeal ζητεί από το Δικαστήριο να αποσαφηνίσει τη σημασία του όρου «επιχείρηση» και να διευκρινίσει εάν αυτός καλύπτει το σύνολο της δραστηριότητας του λιανικού εμπορίου, η οποία θεωρείται ως ενιαία οικονομική και εμπορική μονάδα, ή την μονάδα στην οποία έχουν τοποθετηθεί

¹ Οδηγία 98/59/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις (ΕΕ L 225, σ. 16).

οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι για την άσκηση των καθηκόντων τους, δηλαδή καθένα από τα καταστήματα.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διαπιστώνει, καταρχάς, ότι ο όρος «επιχείρηση», τον οποίον η οδηγία δεν ορίζει, αποτελεί έννοια του δικαίου της Ένωσης και δεν μπορεί να οριστεί με παραπομπή στις νομοθεσίες των κρατών μελών. Ο όρος αυτός πρέπει, συνεπώς, να ερμηνεύεται αυτοτελώς και κατά τρόπο ενιαίο στην έννομη τάξη της Ένωσης. Συναφώς, οσάκις ένας επιχειρηματικός φορέας περιλαμβάνει πλείονες μονάδες, «επιχείρηση» είναι η μονάδα στην οποία οι απολυθέντες εργαζόμενοι ήταν τοποθετημένοι για να ασκούν τα καθήκοντά τους.

Όσον αφορά το τεθέν από το αιτούν δικαστήριο ζήτημα εάν η οδηγία επιτάσσει να λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των απολύσεων σε κάθε επιχείρηση (εγκατάσταση) μεμονωμένα, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η ερμηνεία κατά την οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός αριθμός απολύσεων σε όλες τις εγκαταστάσεις μιας επιχείρησης θα συνεπαγόταν βεβαίως σημαντική αύξηση του αριθμού των εργαζομένων που προστατεύονται από την οδηγία, πράγμα που αποτελεί έναν από τους σκοπούς της εν λόγω οδηγίας. Αντιθέτως, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η ερμηνεία αυτή θα ήταν αντίθετη προς τους άλλους σκοπούς της οδηγίας, ήτοι τον σκοπό που συνίσταται, αφενός, στην εξασφάλιση ανάλογης προστασίας των δικαιωμάτων των εργαζομένων στα διάφορα κράτη μέλη και, αφετέρου, στην προσέγγιση των επιβαρύνσεων που συνεπάγονται αυτοί οι κανόνες προστασίας για τις επιχειρήσεις της Ένωσης.

Συγκεκριμένα, η ερμηνεία αυτή θα προσέκρουσε στον σκοπό που συνίσταται στην εξασφάλιση ανάλογης προστασίας των δικαιωμάτων των εργαζομένων στα διάφορα κράτη μέλη και, αφετέρου, θα συνεπαγόταν εντελώς διαφορετικές επιβαρύνσεις για τους επιχειρηματικούς φορείς οι οποίοι θα έπρεπε να τηρούν τις προβλεπόμενες από τα άρθρα 2 έως 4 της οδηγίας υποχρεώσεις ενημερώσεως και διαβουλεύσεως ανάλογα με την επιλογή εκάστου κράτους μέλους, πράγμα που θα αντέβαινε επίσης στον επιδιωκόμενο από τον νομοθέτη της Ένωσης σκοπό, ο οποίος συνίσταται στην εξίσωση της επιβαρύνσεως που απορρέει από τις υποχρεώσεις αυτές σε όλα τα κράτη μέλη.

Επισημαίνεται ακόμη ότι η ερμηνεία αυτή θα είχε ως συνέπεια να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας όχι μόνο μια ομάδα εργαζομένων που υπόκειται σε ομαδική απόλυση, αλλά, πιθανώς, ακόμη και ένας μεμονωμένος εργαζόμενος μιας εγκαταστάσεως –ενδεχομένως μιας εγκαταστάσεως ευρισκόμενης σε απομακρυσμένη περιοχή, μακριά από άλλες εγκαταστάσεις του ίδιου επιχειρηματικού φορέα– πράγμα αντίθετο προς τη συνήθη έννοια του όρου «ομαδική απόλυση».

Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η οδηγία 98/59 διασφαλίζει κατώτατο όριο προστασίας όσον αφορά την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς σε περιπτώσεις ομαδικών απολύσεων, χωρίς να αποκλείεται η ευχέρεια των κρατών μελών να εφαρμόζουν ή να εκδίδουν νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις περισσότερο ευνοϊκές για τους εργαζομένους ή να προωθούν ή να επιτρέπουν την εφαρμογή ευνοϊκότερων συμβατικών διατάξεων για τους εργαζομένους. Τα κράτη μέλη έχουν μεν την ευχέρεια να θεσπίσουν ευνοϊκότερους κανόνες για τους εργαζομένους, πλην όμως δεσμεύονται από την αυτοτελή και ενιαία ερμηνεία του όρου «επιχείρηση» στο δίκαιο της Ένωσης.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει, συνεπώς, ότι η ερμηνεία της φράσεως «τουλάχιστον σε 20» επιτάσσει να λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των απολύσεων σε κάθε μεμονωμένη επιχείρηση (εγκατάσταση).

Όσον αφορά τις επίμαχες στην κύρια δίκη απολύσεις, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, δεδομένου ότι οι απολύσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν σε δύο μεγάλους ομίλους λιανικής πωλήσεως, οι οποίοι ασκούσαν τη δραστηριότητά τους μέσω καταστημάτων που λειτουργούσαν σε διάφορες περιοχές σε όλη την επικράτεια και στις περισσότερες περιπτώσεις απασχολούσαν λιγότερους από 20 εργαζομένους, τα πρωτοβάθμια βρετανικά δικαστήρια έκριναν ότι τα καταστήματα όπου πραγματοποιήθηκαν οι απολύσεις αποτελούσαν χωριστές «επιχειρήσεις». Εναπόκειται στο Court of Appeal να διαπιστώσει αν τα καταστήματα αυτά μπορούν να χαρακτηριστούν ως χωριστές «επιχειρήσεις».

Τέλος, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η οδηγία δεν αντίκειται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση η οποία προβλέπει υποχρέωση ενημερώσεως των εργαζομένων και διαβουλευσεως με αυτούς σε περίπτωση απολύσεως, εντός ενενήντα ημερών, τουλάχιστον 20 εργαζομένων συγκεκριμένης εγκαταστάσεως μιας επιχειρήσεως, όχι όμως και σε περίπτωση που ο συνολικός αριθμός των απολύσεων σε όλες τις εγκαταστάσεις μιας επιχειρήσεως ή σε μερικές από αυτές είναι μεγαλύτερος από 20.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582